

NAJBOLJŠI KOLEDAR ZA LETO 2004

KOLEDAR IN NJEGOVA VLOGA

V današnjem času ima koledar dvojno funkcijo. Uporabno vrednost in videz. Kdaj koledar sploh izpolnjuje svojo funkcijo? Na to vprašanje ni tako preprosto odgovoriti, kot se zdi na prvi pogled, čeprav večinoma vsi vemo, za kaj gre. Grafični oblikovalci največkrat pozabljajo na njegov osnovni namen, narediti hočejo namreč čim bolj prodajani izdelek in s tem povečati njegovo tržno učinkovitost. Da bi pojasnili osnovni namen in uporabnost koledarja, bo najbolje, da izhajamo iz definicije.

Slovar slovenskega knjižnega jezika pravi:

koledár – ja m (á)

1. *sistematična razdelitev leta na dneve, tedne in mesece ...*

2. *list, več listov (papirja) z razdelitvijo leta na dneve, tedne in mesece, navadno s podatki o luninih menah, praznikih ...*

V učbeniku Tehnologija knjigoveške dodelave, poglavje 11.8 Koledarji, pa beremo:

Koledar je grafični izdelek s pregledom dni v letu po tednih in mesecih. Po vrsti pregleda ločimo dnevne, tedenske in mesečne, po namenu pa zidne, namizne in knjižne koledarje. Knjižni in namizni so namenjeni tudi shranjevanju informacij ...

Koledar torej izpolnjuje svojo vlogo, če ustreza navedenim parametrom, torej mora biti sistematsko pravilno urejen:

- ☞ delitev leta na mesece, tedne in dneve,
- ☞ vidno morajo biti označeni delovni in dela prosti dnevi,
- ☞ prazniki morajo biti še posebno vidno označeni,
- ☞ želeni so še podatki o luninih menah, godovih in praznikih,
- ☞ pisava mora biti izbrana tako, da je dobro vidna in čitljiva tudi z večje razdalje.

Običajno pa doslej temu ni bilo tako. Predvsem prevladuje specifičnost besedila in posledično tudi stavka, ker je oblikovalčeva zamisel pomembnejša kot izvedba koledarja. Bolj so prisotni likovni in slikovni učinki kot pa njegova uporabna vrednost. Kupec torej lahko izbira med koledarji z izrazitimi slikovitimi barvnimi motivi, ki človeka kar pritegnejo, čeprav ne dobi popolnih informacij pa tudi ne more si ničesar zapisati in celo išče po koledarju tekoči datum, in klasičnimi koledarji, ki so dobri nosilci informacij, nas obveščajo, opominjajo, če smo kaj pozabili, pozabljivi pa si lahko tudi kaj zapišejo.

Sodoben koledar bi moral torej vsebovati elemente enega in drugega. Na žalost pa si oblikovalci še vedno niso povsem na jasnem, ali je koledar funkcionalen in uporaben izdelek ali zgolj le dobra dekoracija za prostor.

OCENJEVANJE KAKOVOSTI

Združenje za tisk in medije pri Gospodarski zbornici Slovenije je v žirijo za podelitev nagrade krilati lev, za najboljši koledar leta 2004, imenovalo naslednje člane:

- ☞ Ivo Molek,
Srednja šola tiska in papirja
- ☞ Leopolda Scheicherja,
Inštitut za celulozo in papir
- ☞ Florjana Pezdevška,
Srednja šola Tiska in papirja

Strokovna žirija je pregledala enajst koledarjev, ki so bili dostavljene na razpis. Kot osnovo pri ocenjevanju je komisija upoštevala novozasnovani ocenjevalni list, katerega sestavljajo ključni parametri kakovosti za posamezne delovne operacije:

tipografija
enakomernost besedila, razmerje belin, pravilnost stavljenja, raz-

merje pisav, čitljivost – bralnost

reprodukcija
ostrina, gradacija, enakomernost, dominantne tona

tisk
barvno skladje, ostrina rastrske pike, sijaj odtisa, čistost tiska

dodelava
odpiranje koledarja, izsekovanje, spiraljenje, žična obešanka, podloga

Komisija ocenjuje posamezne delovne faze s številčnimi ocenami od 1 do 10, pri čemer je ocena 1 najslabša in ocena 10 najboljša ocena. Pri končni oceni se številke seštejejo in izračuna aritmetično povprečje.

PODELITEV PLAKETE KRILATI LEV

Združenje za tisk in medije pri Gospodarski zbornici Slovenije je tudi letos podelilo nagrado kri-

Alpe papir predstavlja najbolj znano evropsko blagovno znamko brezlesnega premazanega papirja - HELLO. Glavna vodila pri določanju strategije te blagovne znamke so bila enkratna ponudba različnih površinskih obdelav, široka paleta gramatur in formatov ter visoka raven dodanih servisnih storitev. Alpe papir je hčerinsko podjetje avstralske multinacionalne družbe PaperlinX. V spodbudo so mu bili odlični rezultati, ki so jih z znamko HELLO dosegla sestrsko podjetje iz skupine PaperlinX širom po Evropi.

S papirji HELLO ponujamo prodajni program brez primere, z odličnimi dobavnimi roki in temeljitim poznavanjem tržnih kot tudi tiskarskih zahtev. Samo močna blagovna znamka lahko zagotovi brezhibno kakovost izdelka in ustrezen servis. S papirji HELLO bomo še izboljšali odnose s kupci, saj so njihove zahteve najpomembnejša prvina naše filozofije.

Uspeh in prepoznavnost blagovne znamke HELLO je rezultat nenehnega izboljševanja na podlagi povratnih informacij pri razvoju izdelka, v tesnem sodelovanju z glavnim evropskim proizvajalcem brezlesnih premazanih papirjev SAPPI. Koncept povratnih informacij je bil ključen pri graditvi znamke HELLO, obenem pa je potrdil rezultate PaperlinXove raziskave, ki je izkazala, da tiskarji enako cenijo kakovost servisa in kakovost izdelka.

Trženje znamke HELLO se je začelo leta 1998 z uvajanjem na trge Velike Britanije, Nemčije, Francije, Nizozemske, Belgije, Portugalske, Irske, Švedske, Danske, Italije in Španije. Glede na njen izjemni uspeh v Evropi pričakuje Alpe papir podobne rezultate tudi v Sloveniji.

Slovenski kupci lahko od 1. marca 2004 izbirajo med petimi različnimi površinami papirja (Hello Gloss, Hello Silk, Hello Matt, Hello Silk Creme, Hello High Silk), široko paleto gramatur (80–350 g/m²) ter formatov (od 320 x 450 mm do 1000 x 1400 mm). Papir je trikrat premazan, zato dosežemo odlično ostrino rastrskih pik, visok kontrast in brezhibno barvno reprodukcijo. Gladka površina prispeva k varčni porabi tiskarskih barv in lakov ter preprečuje odmazovanje in drgnjenje odtisov v proizvodnem procesu.

Dodatne informacije:

Maja Dolgan Valenčič
ALPE PAPIR, d. o. o.
Letališka c. 16, 1122 Ljubljana

tel. 01 546 64 79
faks 01 546 64 98
e-pošta
maja.dolgan-valencic@alpepapier.si

lati lev najboljšemu izvajalcu koledarja. Letošnja podelitev je potekala v sklopu prireditve *Marketing klub 2004*.

Priznanje *krilati lev* je zelo reprezentativno umetniško delo priznanega akademskega kiparja Boštjana Putriha v globokem reliefu, formata 40 x 40 cm. Nagrada se podeljuje v skladu s Pravilnikom za podelitev priznanja *krilati lev* posebej za najboljšo tehnično izvedbo knjige in posebej za najboljšo tehnično izvedbo koledarja.

IZBOR KOLEDARJEV

Na razpis se je odzvalo relativno skromno število slovenskih tiskarn, vendar pa so bili nekateri od poslanih koledarjev vrhunski izdelki. Žirija, ki je ocenjevala koledarje, je v ožji izbor uvrstila tri koledarje:

- ☞ tiskarna Collegium Graphicum, lasten koledar,
- ☞ tiskarna Gorenjski tisk, koledar Mobitel in
- ☞ tiskarna Cetis, Po meri, lasten koledar.

Pri vseh pregledanih koledarjih, ki so bili dostavljeni na raz-

pis, žirija ugotavlja, da oblikovalci besedila ne upoštevajo osnovnih tipografskih pravil.

Po izboru žirije je plaketo krilati lev 2004 dobilo podjetje

CETIS d. d., Celje, za koledar **PO MERI** (Made To Measure). Čestitamo!

URADNA OBRAZLOŽITEV

Tipografija in reprodukcija

Koledar podjetja Cetus odlikuje zelo kreativna in zanimiva rešitev vsakega posameznega meseca. Zanimivost pri koledarju je tudi uporaba različnih tiskovnih materialov za posamezni mesec, kar je zanimiva grafična rešitev. Zaradi oblikovalčeve zamisli koledarja in specifičnosti stavka na koledarju je pomembnejši vizualni efekt vsakega posameznega meseca kot funkcionalnost koledarja. Zato funkcionalnosti in s tem tudi čitljivosti in pravilnosti stavljenja pri tem koledarju nismo ocenjevali. Reprodukcijsko odlikujejo velika barvitost, uravnoteženost barvnih tonov in enakomernost barvnega tona.

Tisk

Tisk je izveden na različne tiskovne materiale, kar daje še večjo težo zahtevnosti tiska. Velike tonske površine so gladke in čiste. Pohvalimo lahko tudi dobro površinsko trdnost odtisa. Reprodukcijske na koledarju imajo dobro ostrino v skladu z želenim učinkom. Obarvanje je dobro, prav tako pa velja, da je tisk izveden v dobrem barvnem skladju. Koledar je posebej zanimiv tudi zaradi izjemne raznolikosti reprodukcij in prikaza široke palete barv.

Dodelava

Bistveno ne izstopa nobeden od posameznih elementov vezave, vendar pa je v celoti gledano koledar izdelan dobro. Posebno ga odlikuje dobra kartonska podloga, ki preprečuje stransko zvijanje koledarja. V zaključku lahko pohvalimo še spiraljenje, ki je izdelano brezhibno, kar je eden od ključnih parametrov za dobro vezavo koledarja. Dobra vezava daje koledarju tudi lep videz.

Gregor FRANKEN
Leopold SCHEICHER

V ožji izbor so prišli trije koledarji. Na skrajni levi je koledar tiskarne Collegium Graphicum (lasten koledar), na skrajni desni je koledar tiskarne Gorenjski tisk (koledar Mobitel) in na sredini koledar podjetja Cetus (Po meri, lasten koledar).